

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
Hukuk Müşavirliđi

Sayı : E-41870694-659-3966
Konu : Doğal Afet Nedeniyle Mücbir Sebep
Kapsamında Getirilen Tedbirlerin Ülke
Uygulaması Haline Getirilmesi Talebi
hakkında.

06.02.2023

HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU BAŞKANLIĞINA

Malumunuz olduğu üzere başta Kahramanmaraş olmak üzere Adana, Hatay, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Malatya, Osmaniye, Elazığ, Adıyaman ve Şanlıurfa'yı etkileyen deprem felaketi yaşanmış ve depremin artçı sarsıntıları devam etmektedir.

06/02/2023 tarihinde yayınlanan Başkanlığımızın deprem nedeniyle aldığı tedbirler çerçevesinde, deprem bölgesindeki adliyelerdeki işlemlerde ve deprem bölgesindeki barolara kayıtlı avukatların ülke genelindeki iş ve işlemlerinde mazeretlilik hususlarının “anlayışla karşılanması” ve “hassasiyet içerisinde değerlendirilmesi” içerikli yazısı tüm komisyon başkanlıkları ve Cumhuriyet Başsavcılıkları aracılığıyla hâkim ve Cumhuriyet savcılarına duyurulmak üzere gönderilmiştir.

Bilindiđi üzere, hukuk yargılamalarında, Kanunda belirtilen veya hâkimin kesin olarak belirlediği süre içerisinde yapılması öngörülen işlemin yapılmaması durumunda ilgili işlemin bağlı olduğu hak düşmekte, ancak elde olmayan sebeplerle işlemi gerçekleştiremeyen kişilerin mağduriyetini gidermek amacıyla 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 95 ve devamı maddelerinde düzenlenen “eski hale getirme” yoluna başvurulabilmektedir. Söz konusu müessese, icra mahkemelerinde görülen şikâyet veya hukuk yargılamalarında da uygulanabilmekte, ayrıca doğal afet hallerinde 2004 sayılı Kanunun 65 inci maddesi uyarınca, ilamsız takibe has olmak üzere “gecikmiş itiraz” kurumundan yararlanılabilmektedir.

5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 40 ve devamı maddelerinde de, Kanunla belirlenen bir süreyi kendi kusuru olmaksızın geçiren kişinin bu sebeple kaybettiği hakkını yeniden kazanmasını sağlama amacına yönelik olarak “eski hâle getirme” düzenlemesine yer verilmiştir. Eski hâle getirme dilekçesinin, engelin kalkmasından itibaren yedi gün içinde, süreye uyulduğunda usule ilişkin işlemleri yapacak olan mahkemeye verileceği, dilekçe sahibinin, sürenin geçmesinde kusuru olmadığına ilişkin olguları, varsa belgelerini de ekleyerek açıklayacağı, dilekçe verildiği anda usule ilişkin yapılamayan işlemlerin de yerine getirileceği, deprem afetinin de eski hâle getirme kapsamında kabul edilen mücbir sebeplerden biri olduğu tüm meslektaşlarımızca bilinen hususlardır.

Başkanlığınızca gerçekleştirilen görüşmeler neticesinde; Kurul tarafından yayımlanan 6 Şubat 2023 tarihli duyurunun 4. bendinde de yer aldığı üzere; depremden etkilenen ve ilgili yazıda belirtilen illerde faaliyetlerini yürüten meslektaşlarımızın, 15 gün süreyle adli iş ve işlemlerinde yasal sürelere riayet edememeleri halinde eski hale getirme taleplerinin mahkemeler tarafından olumlu karşılanacağı hususu belirtilmiştir.

Ancak yaşanan felaketin büyüklüğü ve neredeyse ülkemizin tüm doğu ve güneydoğu bölgelerini kapsamaması,

-birçok başka ildeki meslektaşın da bu illerde dosyalarının bulunması, civar illerde de deprem endişesinin yakından hissedilmesi nedenleriyle

-deprem bölgesi civarı illerimiz ile Ankara dahil birçok ilde hizmet binalarının zarar gördüğüne ilişkin bilgiler çerçevesinde

Başkanlığınızın 15 günlük süre için eski hale getirme taleplerine dair yaptığı olumlu duyuru, bağlayıcı olmadığı için farklı uygulamalar görülebilme ihtimali söz konusu olabileceğinden; adalet hizmetini yerine getirmek için faaliyette bulunan meslektaşlarımızı ve hak kaybına uğrama olasılığı

bulunan yurttaşlarımızın ihtiyaçlarını tam olarak karşılayamayacağından; Kurulunuz Başkanlığınızca getirilen tedbirlerin ve en az 15 günlük süre için ülkenin tümünde geçerli olmak üzere

- Tutuklu (yasal zorunluluk nedeniyle sadece tutukluluğun değerlendirilmesi yönünden) ve acil işler, dava zamanaşımı yakın olan soruşturma ve kovuşturma dosyaları, yürütmenin durdurulması istemleri ile ivedi sayılacak diğer iş ve işlemler haricindeki ilk derece adli ve idari yargı mercileri ile bölge adliye ve bölge idare mahkemelerine ait duruşma, müzakere ve keşiflerin belirli bir tarihe kadar ertelenmesi,
- Duruşma, müzakere ve keşiflerin ertelenmesine yönelik işlemlerin evrak üzerinden ve duruşma açılmadan icra edilmesine, yeni duruşma günü ile keşif saatinin, masrafları gider avansından veyahut kamu bütçesinden karşılanmak ve her türlü iletişim vasıtalarından istifade edilmek suretiyle uyuşmazlığın taraflarına bildirilmesine,
- Ceza Muhakemesi Kanununa göre tutukluluk değerlendirmesinin zorunlu olduğu durumlarda, tutuklu ve müdafinin SEGBIS uygulaması üzerinden dinlenilerek duruşmaların icrası gibi getirilmesi gerektiği değerlendirilen tedbirlerin alınması konusunda gereğini takdirlerinize sunarım.

Saygılarımla.

Av. R. Erinc SAĞKAN
Başkan

06.02.2023 Hukuk Müşaviri

: Av. Seray ŞENFER

Evrak doğrulama <https://dogrulama.barobirlik.org.tr> adresinden c1ccee97 kodu ile yapılabilir.

Oğuzlar Mahallesi Barış Manço Caddesi Av. Özdemir Özok Sokak No:8 Balgat

Telefon No: (0 312)292 59 00 Faks No: (0 312)286 31 00

e-Posta: tbb@barobirlik.org.tr İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr

Bilgi için: Av. Seray ŞENFER

Hukuk Müşaviri

Telefon No: 0 312 259 29 00

